

Příloha k protokolu o SZZ č.: .....
Vysoká škola: PF JU

Diplomant: **Barbora Chaloupková**
Aprobace: učitelství ČJ a ZSV

Katedra: **pedagogiky a psychologie**

Vedoucí diplomové práce:
Mgr. Veronika Plachá

Datum odevzdání posudku: 20.7.2016

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Setkání se smrtí jako zkušenost žáků ZŠ

Cílem diplomové práce bylo „zmapovat zkušenosti učitelů, kteří se setkali s žákem vyrovnávajícím se se smrtí blízké osoby?“ (viz s. 44), současně sleduje postupy, které učitelé volili a zda a případně jak otevírají téma smrti ve výuce. Tento cíl považuji za důležitý a opomínaný, v práci je naplněn, i když poněkud na obecné rovině.

Teoretická část představuje hlavní témata vztažená k zaměření práce. Obsahuje sedm kapitol, z nichž nejzdařilejší a pro práci nejpodstatnější je ta poslední. První kapitolou jsme uvádění do tématu obecně do tématu smrti, druhá kapitola je věnována emocím, které provázejí prožitek ztráty, zde jsou představeny fáze vyrovnávání z pohledu několika autorů. Kapitola ztráta rodičů způsobená úmrtím je rozčlívěná, týká se i jiných ztrát rodičů (rozvodů) a současně smrti dalších blízkých členů rodiny). Dále Pomoc pozůstalým shrnuje různá doporučení, která lze v dostupné literatuře nalézt. V páté kapitole jsou představeny rozdíly mezi zármutkem dětí a dospělých. Nejprve zde autorka uvádí doporučení, jak dětem smrti oznámit, dále se věnuje zvláštěm vztaženým k věku pozůstalého dítěte (zde je zavádějí název minipodkapitoly Nenarozené dítě, spíše evokující problematiku potratu). Následující část věnovaná historickému vývoji je opět spíše obecná, pro vlastní práci není zásadní, nicméně vymezuje smrti jako společenské tabu. Poslední kapitola Truchlící dítě ve škole je nejvíce ucelená, prohlubuje téma smrti v souvislosti se zaměřením výzkumu, ačkoli i zde se místy autorka navrácí k obecnému prožívání ztráty.

Praktická část je vedena kvalitativním výzkumem, jádrem jsou rozhovory, které autorka vedla s 5 pedagogickými pracovníci (místa jsou označovány jako učitelky, ale jde i o asistentku pedagoga, jejíž role je ve třídě jiná). Všechny tyto respondenty mají zkušenost s doprovázením žáka, kterému zemřel rodič. Na úvod je stanoveno šest výzkumných otázek, na které autorka hledá odpovědi ve strukturovaných rozhovorech. Bohužel není ani jeden uveden v příloze, v textu nenacházíme ani přímé výpovědi respondentek. Zjištění jsou až na výjimky uvedena v obecné podobě, z níž lze těžko vyčíst konkrétní situace a konkrétní řešení. Tuto skutečnost považuji za největší slabinu práce.

Jistou obecnost vnáší autorka již tím, že se v úvodu ptá na všechny neúplné rodiny, což odvádí pozornost respondentek a výpovědi jsou zevšeobecnující. Nejuceleněji pak působí vyprávění o smrti a pohřbu třídního křečka, což může sloužit jako určitý příklad dobré praxe, jak s tématem smrti ve škole nakládat.

Ná závěr autorka obět stručně a obecně odpovídá na své výzkumné otázky, zjištění podporují závěry teoretické části.

Nevypichuje rozdílnosti pohledů – např. nekomentuje tvrzení paní učitelky na gymnáziu, že tam téma smrti nepatří (proč?).

Po formální stránce vyznění práce poškozuji stylistické nepřesnosti a zmatené formulace. Jméno dr. E. Kübler-Rossovové není správně uvedeno (K.-Rossová), místy jsou překlepy, chybějící či přebývající mezery apod. Dále citace z internetu nejsou ve správné podobě.

Předložená práce se věnuje důležitému tématu a spíše nežli hotové odpovědi otevírá další otázky. Jako pozitivní vnímám skutečnost, že začínající učitel má potřebu vybavit se informacemi o tom, jak řešit témata, která nejsou primárně spjata s výukou, přesto ale do školy patří. Práce nastiňuje možnosti, které může učitel poskytnout žákovi, který prochází zátěžovou situací.

PRÁCE SPLŇUJE POŽADAVKY KLADENÉ NA TENTO TYP KVALIFIKAČNÍCH PRACÍ A NAVRHUJI HODNOCENÍ **VELMI DOBRĚ.**

---

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 20.7.2016